

Diarienummer: 0015/16

Handläggare: Mats Boogh
Tel: 031 368 54 55
E-post: mats.boogh@gshab.goteborg.se

Principer för ägarstyrning av regionala bolag

Förslag till beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

Ställa sig bakom i ärendet redovisade principer för ägarstyrning av regionala bolag och förklara kommunfullmäktiges uppdrag från den 5 december 2013 som fullgjort.

Sammanfattning

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 december 2013 erhöll Göteborgs Stadshus AB (nedan Stadshus AB) i uppdrag att utöva stadens ägarstyrning av de regionala bolagen Renova, Gryaab och Grefab samt att utarbeta principer för ägarstyrning i nära samverkan med övriga delägare.

Under 2015 har samtal genomförts med delägarkommunerna angående erfarenheter av och krav på ägarstyrningen av de regionala bolagen. Uppdraget har dels resulterat i att principer utvecklats avseende valberedningsprocessen och dels för hur ägarråden från och med 2016 systematiskt ska genomföra ägardialoger med respektive styrelse i de regionala bolagen.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innehåller i sig inga specifika förändringar som behöver belysas ur detta perspektiv.

Olika Perspektiv

Barnperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom barnperspektivet.

Jämställdhetsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom jämställdhetsperspektivet.

Mångfaldsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom mångfaldsperspektivet.

Miljöperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom miljöperspektivet.

Omvärldsperspektivet

Ärendet bedöms inte få några effekter inom omvärldsperspektivet.

Ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 december 2013 fattades beslut om en ny bolagsstruktur för Göteborgs Stads bolag samt nya riktlinjer för ägarstyrning, vilket innebär att stadens bolag från och med 2014 är organiserade i en koncern med Göteborgs Stadshus AB som moderbolag. Göteborgs andelar i de regionala bolagen ägs från och med 2014 av Göteborgs Stadshus AB. De regionala bolag som avses utgörs av Renova AB med dotterbolag samt Gryaab och Grefab.

Vid samma kommunfullmäktigemöte beslutas att Göteborgs Kommunala Förvaltnings AB (senare namn ändrat till Göteborgs Stadshus AB) får i uppdrag att utöva stadens ägarstyrning av de regionala bolagen samt att utarbeta principer för ägarstyrning i nära samverkan med övriga delägare.

Under våren 2015 genomfördes samtal med respektive delägare som i samtalen företrädde av ägarrådsrepresentant-/er samt i vissa fall dessutom av en vidare krets av politiker och/eller chefstjänstemän. Mötena med delägarna innehöll dels en information om det i Göteborg genomförda arbetet med bolagsöversynen och dels ett samtal om delägarnas syn på ägarstyrning, kontroll, uppföljning, insyn, samverkan etc. rörande de regionala bolagen. Delägarna ombads också att ge sin syn på erfarenheter från ägarrådets funktion och arbetsätt och hur detta kunde utvecklas.

Enligt aktieägaravtalen i de regionala bolagen ska varje kommuns kommunstyrelse utse två personer att ingå i ett ägarråd. Ägarråden ska sammanträda minst en gång om året och Göteborgs kommun (fr o m 2014 Göteborgs Stadshus AB) ska ansvara för att kallelse skickas till kommunerna. Göteborgs Stadshus AB ansvarar idag för att ägarråd genomförs och följs upp och kommer även att ta ansvar för att nedanstående principer implementeras och vid behov utvecklas.

Vid ägarråd den 29 oktober godkändes principer för ägarstyrning som framgår av nedanstående.

Principer för ägarstyrning

Utifrån resultatet av genomförda samtal utarbetades principer inom två områden.

Dels har principer fastställts rörande ägarrådets roll i valberedningsarbetet i relation till övriga organ som deltar i processen. Framst avses respektive kommunfullmäktige, Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), och styrelser i regionala bolag. Arbetsmodellen ska bland annat säkerställa att det sker en ordnad översyn av fördelning av poster i styrelsen, lekmannarevisorer jämte deras suppleanter.

Dessutom har en samverkansmodell utarbetats som innefattar att ägarråden genomför årliga ägardialoger med utgångspunkt i den modell som etablerats mellan Stadshus AB och de helägda (direktägda) bolagen i Göteborg.

Ägarrådets roll som valberedning

Ägarråden beslutar att arbeta i enlighet med följande huvudregler vilka ska vara vägledande vad gäller rollen som valberedning. I dagsläget gäller att styrelser utses för ett år i taget.

GR:s roll i valberedningsarbetet

Under valår önskar ägarråden att GR bistår i utseendet av styrelseledamöter, lekmannarevisorer samt deras suppleanter. Ägarråden ska inför att processen startas ha tagit ställning till instruktioner till GR avseende nominering av personer till styrelser (se nedan).

Ägarrådets instruktioner till GR

Ägarråden ska inför att GR startar valberedningsarbetet ha genomfört en översyn av vilka delägare som ska inneha vilka poster. Som huvudregel gäller detta beslut för en mandatperiod. I de fall där förändringar sker ska bolagsordning revideras. För att det ska vara möjligt att registrera ny styrelse vid påföljande årsstämma måste en ny bolagsordning vara registrerad hos bolagsverket innan årsstämman genomförs.

Ägarråden ska också ha tagit ställning till vilka majoritetsförhållanden som ska gälla i respektive styrelse och som ska vara vägledande för valberedningen i GR.

Om ägarråden vill att andra förhållanden ska vara vägledande för GR:s valberedning (t ex fördelning poster per kön) ska även dessa vara dokumenterade i minnesanteckningar inför att GR startar sitt arbete.

Fördelning av styrelseposter

Samarbetsmodellen innebär att delägarna vart fjärde år (valår) beslutar om fördelning mellan ägarkommunerna av poster i styrelsen och lekmannarevisorer jämte deras suppleanter. Om förändringar sker ska bolagsordningar revideras och registreras hos bolagsverket.

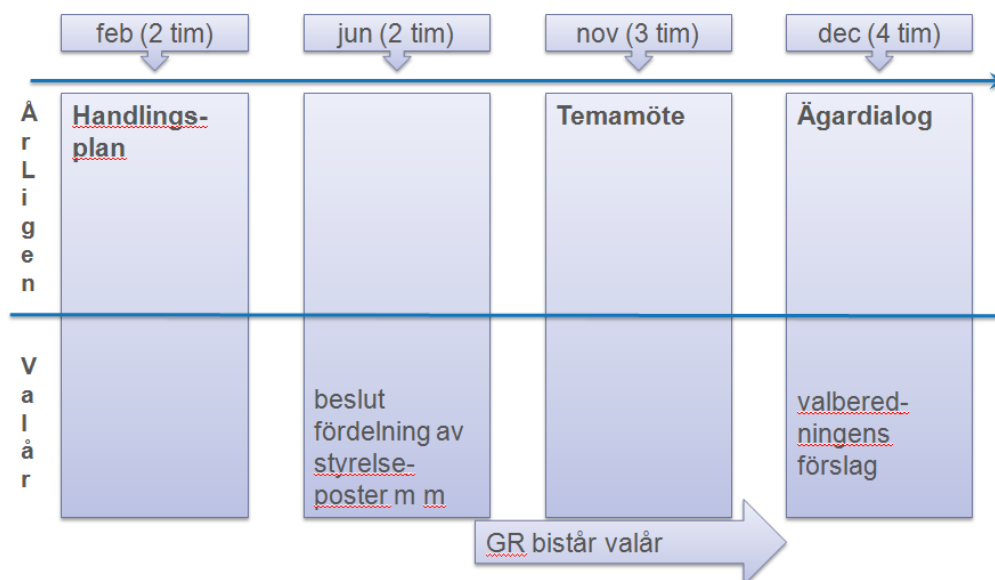
Nyval/omval av personer under mandatperioden eller under löpande år

Vid nyval/omval av personer under en mandatperiod eller under löpande år tar respektive delägarkommunens kommunfullmäktige beslut om personförändringen och meddelar bolaget beslutet. Bolaget säkerställer att registrering sker hos bolagsverket. Den person som avregistreras ska ha samma partitillhörighet som den tillträdande personen. Ägarrådet har ingen roll i övrigt som valberedning i dessa situationer.

Samverkansmodell innefattande ägardialoger

Generellt gäller att förekomsten av ett ägarråd inte ska påverka den rollfördelning som finns mellan bolagets ägare och styrelse. Ägarråden har inte någon beslutanderätt. Ägarråden är inte heller företrädare för ägarkommunerna i förhållande till bolagen eller tredje man. Ägarråden har en central uppgift bland annat vad gäller *samråd* inför principiella frågeställningar. Ägarrådets generella roll framgår av befintliga styrdokument.

Ägarråden avser att från och med 2016 arbeta efter nedanstående årscykel:

Ägarråden träffas vid fyra tillfällen per år och kommer att ha följande fasta punkter på dagordningen.

Årligen (enligt plan i december) genomförs ägardialoger med respektive styrelse. Ägardialogerna ska ha en tydlig struktur och bland annat utgå från strategiska styrdokument, omvärldsanalyser, verksamhetsplaner och investeringsplaner.

Ägardialoger föregås av att ägarråden (enligt plan i november) genomför ett temamöte vilket förbereds av Stadshus AB tillsammans med respektive bolag. Temamötets syfte är att formulera frågeställningar inför ägardialogen och som ett underlag för detta förbereds information om strategiska ekonomi- och verksamhetsfrågor, genomgång av styrdokument etc.

På februari mötet samråder ägarråden om förslag till handlingsplaner. Stadshus AB förbereder utkast till handlingsplaner.

Ägardialoger och aktiviteter i anslutning till dessa utgör instrumentet för god ägarstyrning och utgör ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen ägare och respektive bolag. Handlingsplaner som tas fram dokumenteras och respektive delägare kan därefter överlämna dokumentation till respektive kommunstyrelse samt eventuellt kommunfullmäktige som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige avseende de regionala bolagen. För Göteborgs kommuns del föregås överlämnandet till kommunstyrelsen av beslut om handlingsplan i Stadshus AB.

I samband med valår fastställer ägarrådet, i sin roll som valberedning, styrelsens utseende och andra instruktioner till GR:s valberedning inför att valberedningsprocessen initieras (enligt plan i juni).

Årsplanen innebär inga förändringar vad gäller möjligheten för ägarråden att samråda i andra frågeställningar som uppkommer under året.

Kommunikationsplan

De principer som ägarrådet avser att arbeta efter ska särskilt kommuniceras med styrelser i Renova AB, Gryaab och Grefab samt chefsnätverket i Renova (KCR) och Teknisk och Ekonomisk delegation i Gryaab. Dessutom ska de överenskomna principerna för ägarstyrning kommuniceras med Göteborgsregionens kommunalförbund.

Expedieras

1. Kommunstyrelsen
2. Renova AB
3. Gryaab

4. Grefab
5. Ale kommun
6. Härryda kommun
7. Kungälv kommun
8. Lerums kommun
9. Mölndals kommun
10. Partille kommun
11. Stenungssund
12. Tjörns kommun
13. Öckerö kommun
14. Göteborgsregionens kommunalförbund